

om växtskydd i Norrlandslänen

Nr 5-2019. Håll ett öga på rapsbaggarna

I denna lägesrapport kan vi konstatera att havrebladlöss inte har blivit något större problem i år. Rapsbaggar börjar dyka upp i vårrybsfälten och det är dags att börja bevaka läget mer intensivt.

Ta också en titt i de fält som är tänkta att ta utsäde från. Undvik t.ex. att använda utsäde från fält med mycket flygsot eller stora angrepp av kornets bladfläcksjuka.

Sommarfältvandringar

Växtskyddscentralen medverkar i sommar på tre fältvandringar med fokus på spannmålsodling och integrerat växtskydd. Välkomna!

Måndag 8 juli kl. 18.30, Ås. [Inbjudan och info om anmälan finns här](#). Arrangör: Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Tisdag 9 juli kl. 12.30, Drängsmark. [Inbjudan finns här](#). Arrangör: Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Västernorrland: Hos Ulf Sahlén, Stöde. Arrangör: Maskinringen/HS (Spannmålslyftet). Inbjudan kommer via SMS!

Väder

Vädret har varit ostadigt en tid. Juni månads medeltemperatur var något högre än normalt. På de flesta platser har det kommit mer regn än normalt under juni.

Läget i fält

Västernorrland

Det är stor variation i utvecklingen av vårkorn. Från flaggbladsutveckling i norr till axgång i söder.

Västerbotten

I graderingsverksamheten är korn och vårvete i stråskjutningsfas. I havren håller flaggbladslidan på att växa fram. I ett av kornfälten förekommer bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka. Små skador (10 %) av fritfluga rapporteras i havre. Havrebladlöss finns fortfarande men har inte ökat sedan förra veckan. Rybsen har cirka 4 örtblad och små mängder rapsbaggar noteras.

Norrbotten

Utvecklingen av kornfälten i graderingsverksamheten varierar från DC 12 (två blad utvecklade) till DC 41 (flaggbladslidan utväxande). De flesta fälten befinner sig dock i stråskjutning. Kornets bladfläcksjuka förekommer i hälften av fälten med som mest 42 % angripna blad (medel 9 %). I fyra av fälten finns små

om växtskydd i Norrlandslänen

angrepp av sköldfläcksjuka. Havren är i bestockningsfas. Havrebladlöss finns i många fält, men de är mycket få. Rybsen har 4 örtblad och små mängder rapsbaggar noteras.

Jämtland

Överlag är utvecklingen i spannmål lite sen och det är stor spridning mellan fält. I graderingsverksamheten är vårkornet i stråskjutning eller har flaggbladslidan under utväxande. Små angrepp av kornets bladfläcksjuka rapporteras från enstaka fält. Både havrebladlöss och sädesbladlöss finns, men i små mängder. Minor av minerarflugor syns nu och de uppträder i många fall på de mittersta bladen på strået.

Rapsbaggar förekommer i rybsfälten

Rapsbaggar förekommer i skadliga nivåer endast enstaka år. När vädret är varmt trivs de och kan flyga in i fälten redan i tidigt knoppstadium. Förekommer odling av vårrybs regelbundet i ett område är risken för angrepp större.

I tidigt knoppstadium är plantorna mycket känsliga. Rapsbaggarna söker pollen som är deras huvudsakliga föda, och gör stor skada när de biter sönder små knoppar för att komma åt pollen. Bevakning och eventuell bekämpning är allra viktigast i tidiga stadier.

Rapsbaggar kan göra stor skada redan tidigt i utvecklingen.

Håll bekämpningströsklarna

- Tidigt knoppstadium (DC 51), 0,5-1 rapsbaggar i medeltal/planta
- Medelsent knoppstadium (DC 52/53), 1-2 rapsbaggar i medeltal/planta
- Sent knoppstadium (DC 59), 2-3 rapsbaggar i medeltal/planta

Räkna av rapsbaggarna på flera platser i fältet och på plantor av alla storlekar. Det är viktigt att hålla bekämpningströsklarna. Sena behandlingar, efter det att grödan börjat blomma, ska definitivt undvikas då dessa gör mer skada än nytta. Under blomning skadas rapsbaggarnas naturliga fiender, samtidigt som risken för skördeador på grund av rapsbaggarna är över.

Preparatval: Avaunt 0,17 l/ha , Plenum 0,15 kg/ha, Mavrik 0,2 l/ha, Mospilan 0,2 kg/ha eller Biscaya 0,3 l /ha.

om växtskydd i Norrlandslänen

Flygsot – håll utkik om du planerar att ta eget utsäde

Flygsot är en svampsjukdom som sprids med utsädet. Svampen växer sedan systemiskt inuti plantan. När axet kommer fram kan man se det sotinfekterade axet. Från detta kan sotsporer spridas till friska plantor under den tiden som dessa blommar.

Ta en titt i fälten och undersök om smitta finns. Vid förekomst ska man vara försiktig med att ta utsäde. Om det förekommit flygsot i odlingen eller i angränsade fält ska man testa utsädet. Betning/behovsanpassas utifrån resultaten från analysen.

Flygsot i korn.

Lämna gärna nollruta!

Genom att lämna en obehandlad ruta när du utför bekämpning eller gödslingar i ditt fält kan du lära dig mer om effekt av den behandling du utför. Blev det den effekt på ogräs som du förväntade dig? Har du fått några sprutskador och hur kan dessa i så fall undvikas till nästa år? Hur mycket kväve levererar marken utan gödsling?

Stäng av sprutan några meter och markera upp platsen med käppar.

Växtskyddscentralen Uppsala

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden